

Generační obměna plynových autobusů v Athénách

05.03 2025 18:18, Matěj Stach, Autobusy

Řecká metropole v posledních letech nastartovala obnovu vozového parku autobusů, která se kvůli dluhové krizi zastavila v roce 2010. Po zařazení celkem 240 elektrobusů Yutong letos Athény přivítají tři stovky vozů s pohonem na stlačený zemní plyn (CNG). Konkrétně flotilu městského dopravce OSY doplní 200 autobusů Menarinibus Citymood 12 společně se stovkou článkových Urbanwayů, z nichž první do provozu zasáhly na konci února 2025. Už v předstihu byly odstaveny zbývající plynové Agory, za kterými by se mělo do autobusového nebe odebrat zhruba 150 Citelisů 12M CNG.

Příchod nového milénia byl v Athénách spjatý se zahájením provozu autobusů na stlačený zemní plyn. Renault v roce 2001 dodal do řeckého hlavního města celkem 295 vozů Agora S CNG (ve francouzštině GNV), jež připadly garážím Anthousa a Ano Liosia na severu athénské aglomerace. Plnicí stanice CNG v obou lokalitách vybudovala společnost Fiskion, přičemž v prvním případě byla stanice dokonce umístěna přímo do zázemí garáží. Plynové vozy byly od zbytku flotily výrazně odlišeny bílo-zeleným nátěrem doplněným o grafiku bublinek, která se promítla i do vzhledu potahů sedadel.

Další dodávka autobusů s pohonem na CNG proběhla v roce 2005, kdy do Athén dorazilo 133 plynových Irisbusů Agora, jež nalezly útočiště v garážích Anthousa. O pět let později poté přišlo do druhých garáží Ano Liosia 200 vozů v provedení Irisbus Citelis 12M CNG, které se staly na dlouhou dobu posledními novými autobusy, jež Athény nakoupily. Řecká dluhová krize totiž pořizování nových vozidel zamrazila na více než dekádu. Přesto došlo do roku 2020 k vyřazení všech 295 nejstarších plynových Agor od Renaultu – některých zcela bez náhrady.

Zatímco v loňském roce ještě byly plynové Agory běžnou součástí athénské veřejné dopravy, ledna 2025 se dožily poslední jednotky vozů. (foto: Vojtěch Povolný)

Ledy se začaly hýbat až v roce 2021, kdy došlo k připravení společného projektu nákupu až nových 770 autobusů pro Athény a Soluň (řecky Thessaloniki), mezi nimiž se schovalo také 300 plynových vozů pro řecké hlavní město, z toho jedna třetina ve článkovém provedení. Výběrové řízení o pěti částech zahrnujících i elektrobusy a hybridní autobusy bylo vypsáno v říjnu 2021. Celkem šestkrát došlo k posunutí lhůty pro podání nabídek, která nakonec uplynula po polovině března 2022. První část zakázky se ovšem rozuzlila až po téměř roce v lednu 2023, kdy bylo za vítěze části 3 na dodání stovky kloubových plynových autobusů označeno Iveco Bus. To mělo původně zájem i o dodání zbylých 200 standardních vozů, kde však neprodloužilo podobně jako další výrobci v jiných částech platnost své nabídky, což vedlo k jeho vyloučení. Tato část tendru tak připadla firmě Industria Italiana Autobus (dnes Menarini) nabízející ve spolupráci s tureckým Karsanem model Menarinibus Citymood 12 CNG.

Úspěšný výběr dodavatelů obou částí týkajících se plynových autobusů vyvrcholil podpisem smlouvy až po vyjasnění financování na začátku roku 2024. Přesto se už v červnu 2023 objevily fotografie prvního hotového Urbanwaye 18M CNG pro Athény. Celkem jich bylo v témže roce vyrobeno nejméně 19, do řecké metropole ovšem nikdy nedojely. Skončily v italském Turíně u dopravce Gruppo Torinese Trasporti, který je zakoupil namísto nedodaných vozů Menarinibus. Devět jich do provozu začalo zasahovat v původním bílém laku se zelenými nárazníky a bublinkovými potahy sedadel, postupně ale došlo k jejich sjednocení s ostatními turínskými vozy. Do řeckého hlavního města předvyrobené vozy dodány být nemohly, jelikož výsledná smlouva uzavřená v únoru 2024 počítá s tím, že budou všechny autobusy podle General Safety Regulation platné od 1. 7. 2024 vybaveny přislušnou paletou systémů ADAS.

Článkové Urbanwaye pro Athény v přístavu Pireus. (zdroj: Facebook Christose Staikourase)

Prvních osm článkových Urbanwayů v zasmluvněném provedení po faceliftu nakonec dorazilo do Řecka v listopadu 2024, načež se k nim přidalo dalších 19 vozů. První z nich do provozu vyrazily z garáží Anthousa ve středu 26. února 2025. Zbylé autobusy mají dorazit v průběhu roku, v jehož druhé polovině by mělo být dodáno také všech 200 vozů Menarinibus. Zařazování nových plynových strojů odnesly už s předstihem vozy Irisbus Agora CNG z roku 2005 – jejich poslední zástupce dojezdil dne 31. ledna 2025. Ze starších autobusů s pohonem na CNG zbývá v provozu zhruba 150 z původního počtu 200 Citelisů, jejichž postupné odstavení lze očekávat především s dodávkami Menarinibusů.

Url: Generační obměna plynových autobusů v Athénách